

GŁOS NARODU

**REDAKCJA
i ADMINISTRACJA**
Kraków,
ul. św. Krzyża L. 11.
TELEFONY:
Redakcja . . . 101-90
Administracja . 133-44
Konto PKO. Kraków Nr. 415.730.
401.099

Przedpłata wynosi:

	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	z odnośzeniem	bez odnośzenia		
Miesięcznie	5- zł.	4-50 zł.	5- zł.	8- zł.

Redakcja niezamówionych artykułów niezwra-
ca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie
przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr.
Redakcja przyjmuje strony od godz. 11 do 18.

Rok XLIII

Kraków, czwartek, dnia 29 października 1936 r.

Nr 297.

Próba kontrofensywy wojsk czerwonych załamała się

Sewilla, 28. 10. (PAT.) Według komunikatu oficjalnego wojsk powstańczych na odcinku Illescas nastąpił wczoraj generalny atak wojsk rządowych przy zastosowaniu artylerii, tanków i samochodów pancernych. Atak ten został wstrzymany przez artylerię powstańczą. Ogólne straty wojsk rządowych przewyższają 1500 zabitych. Wzięto licznych jeńców.

Na odcinku Escorialu wojska powstańcze kontynuowały natarcie. Z Oviedo donoszą, iż Gijon jest całkowicie odcięty od strony lądu i morza. Na drodze z Toledo do Madrytu wojska powstańcze rozpoczęły dn. 27 bm. atak i posunęły się o 10 km. naprzód od Illescas.

Azana schronił się do Barcelony

Barcelona, 28. 10. (PAT.) Przybycie prez. Azany do Barcelony wywołało wśród ludności uczucie przygnębienia, jakkolwiek oficjalnie po daje się jako przyczynę jego przyjazdu konieczność zwiedzenia frontu w Aragonii i Walencji.

Sewilla, 28. 10. (PAT.) Komunikat powstańczy z dn. 27 bm. z godz. 18.15 donosi: Na posiedzeniu marksistów, odbytym w Madrycie pod przewodnictwem Alvarez'a, dele-

gata anarchistów (F. A. I.) postanowiono przenieść rząd do Barcelony. Zebranie zażądało natychmiastowego powrotu Azany z Barcelony do Madrytu. Azana przed wyjazdem z Madrytu podpisał dekrety o utworzeniu specjalnych sądów marksistowskich.

Akcja Czerwonego Krzyża uwieńczona powodzeniem

Genewa, 28. 10. (PAT.) Szwajcarska Agencja Telegraficzna donosi: Delegaci Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża w Bilbao zawarli z rządem tymczasowym prowincji baskijskiej układ o natychmiastowym uwolnieniu z więzienia w Bilbao kobiet i dzieci i udzieleniu im całkowitej swobody ruchów w Bilbao. W zamian za ten szlachetny gest rządu baskijskiego gen. Franco zobowiązał się wobec delegatów Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Salamance do zwolnienia z więzień na ziemiach zajętych przez powstańców kobiet, dzieci, starców w wieku ponad 60 lat i młodzieńców poniżej lat 18, lekarzy i chorych z pochodzenia Baskijczyków.

Portugalia uznała rząd narodowy?

Paryż, 28. 10. Według nadeszłych tu wiadomości Portugalia uznała oficjalnie rząd gen. Franco. Do Talavery przybyła delegacja rządu portugalskiego, która ogłosiła decyzję swego rządu na głównym placu w obecności gubernatora wojskowego, burmistrza, oraz tysięcznych tłumów ludności. W przebiegu tej uroczystości orkiestra wojskowa odegrała hymn portugalski, hiszpański, włoski i niemiecki.

Londyn, 28. 10. (PAT.) Reuter donosi z Lizbony: Wiadomość o tym, że Portugalia uznała rząd gen. Franco potwierdza się.

Lizbona, 28. 10. (PAT.) Źródła urzędowe stanowczo zaprzeczają wiadomościom

o tem, jakoby rząd portugalski uznał już rząd w Burgos.

Portugalia grozi wycofaniem się z londyńskiego komitetu

Londyn, 28. 10. (PAT.) Reuter donosi: Rząd portugalski w nowej nocy zastrzegł sobie prawo wycofania się z komitetu nadzoru nad nieinterwencją, o ile przepisy proceduralne nie będą ściśle przestrzegane. Lord Plymouth otrzymał tę notę dn. 27 bm. wieczorem. Rząd portugalski twierdzi w nocy, że rząd brytyjski naruszył procedurę przez to, że przedłożył komitetowi bez przeprowadzenia

Budżet francuski przewiduje półtora miliarda deficytu

Paryż, 28. 10. (PAT.) Wczorajsze popołudniowe narady rządu poświęcono położeniu międzynarodowemu. Omawiano sprawę narady londyńskiej, stanowiska Belgii, sprawę hiszpańską. Rząd w tej ostatniej sprawie trzyma się ściśle deklaracji z dn. 11 sierpnia. Następnie min. Daladier zapowiedział upaństwowienie fabryk amunicji w Miluzie i zakładów Brandta.

Minister finansów Auriol oświadczył, że preliminarz budżetowy będzie zbilansowany w następujących sumach globalnych: wydatki — 47.252 milionów fr., deficyt wyniósłby — 1.500 milionów fr. Wydatki na obronę państwa przewidziano w wysokości 4.700 milionów fr. bez kosztów rozbudowy lotnictwa i marynarki wojennej. Min. Daladier uda się w tych dniach na inspekcję stanu obrony na północy i prawdopodobnie złoży projekt wzmocnienia obrony granicy północnej.

Rada ministrów postanowiła zwołać Izby Ustawodawcze na dzień 5 listopada.

Francja ufortyfikuje granicę belgijską

Paryż, 28. 10. (PAT.) „Matin“, pisząc o możliwości podróży min. Daladiera i szefa sztabu gen. Gamelin na północne pogranicze Francji, stwierdza: „Rząd wystąpi o przyznanie nowych kredytów na ufortyfikowanie tej części granicy, którą zmuszeni jesteśmy doprowadzić przez decyzję Belgii o neutralności do stanu obronności“.

Zapowiedź wniosku w parlamencie o wypowiedzenie paktu z Sowiecami

Paryż, 28. 10. (PAT.) Havas donosi. Henri Laye, senator i burmistrz Wersalu postanowił po wznowieniu prac parlamentarnych wystąpić z wnioskiem, wzywającym rząd do wypowiedzenia, lub przynajmniej do ponownego rozpatrzenia paktu francusko-sowieckiego.

badani skargi na Włochy, Niemcy i Portugalie, przedłożone przez hiszpańskiego ministra spr. zagr. Alvarez del Vayo.

Labour Party za porzuceniem polityki nieinterwencji?

Londyn, 28. 10. (PAT.) Dnia 27 bm. na zgromadzeniu Labour Party w Londynie członek Izby Gmin Morrison oświadczył, że Labour Party zmieniła swe stanowisko w sprawie polityki hiszpańskiej i „aprobuje politykę ZSRR, demaskującą farsę nieinterwencji“.

Włochy proponują udział Polski w zachodnim systemie bezpieczeństwa?

Rzym, 28. 10. We włoskich kołach politycznych mówi się coraz częściej o konieczności nawiązania specjalnej łączności z Polską przez państwa, które ewentualnie podpiszą nowy układ lokański.

„Osservatore Romano“, omawiając sobotni artykuł „Giornale d'Italia“ poświęcony wizycie ministra Ciano, widzi w wywodach tego pisma dowód, że ze strony włoskiej podkreślana jest niemożność powrotu do idei paktu czterech ze względu na zasadnicze zmiany, jakie w ostatnich latach zaszły w sytuacji europejskiej, oraz ze względu na konieczność brania pod uwagę Polski przy organizowaniu nowego systemu stabilizacji stosunków europejskich.

Włochy proponują podobno udział Polski w pakcie bezpieczeństwa na zachodzie. Przypuszcza się powszechnie, że tej sprawie poświęcona była długa rozmowa, jaką włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano

Niemcy o wizycie min. Becka w Londynie

Warszawa, 28. 10. (Tel.) Warszawski korespondent „Berliner Tageblatt“ podał swemu piśmie, że „Polska stanowczo chce włączyć się do zachodniego systemu bezpieczeństwa. W związku z tym Polska ogłosi wkrótce odpowiednią deklarację“. Zdaniem niemieckiego pisma, ten krok Polski niewątpliwie znajdzie w Anglii poparcie, gdyż wobec z dniem każdym pogarszających się stosunków Anglii z Sowiecami, rośnie znaczenie Polski. „Berliner Tageblatt“ twierdzi dalej, że wizyta min. Becka w Londynie została wybrana w terminie bardzo pomyślnym dla Polski i dlatego może być uwieńczona pełnym powodzeniem.

odbył w poniedziałek wieczór z ambasadorem R. P. w Rzymie, p. Wysockim, i że ona będzie przedmiotem głównym konferencji min. Becka w Londynie.

Za podstawę ewentualnego uczestnictwa Polski w układzie mającym zastąpić nie istniejące dzisiaj Locarno, brana jest wzajemna gwarancja polsko francuska, ustanowiona w sojuszu wiążącym oba państwa i która mogłaby uzupełniać przyszłą gwarancję anglo-włoską dla układu francusko-niemieckiego.

Konferencja amb. Wysockiego z min. Ciano

Rzym, 28. 10. (PAT.) Ambasador Rzpl. tej przy Kwirynale Wysocki odbył konferencję z włoskim ministrem spraw zagranicznych, hr. Ciano.

Japonia obok Włoch i Niemiec w bloku antykomunistycznym

WSPÓLPRACA JUGOSŁAWII Z WŁOCHAMI.

Rzym, 28. 10. Na łamach „Giornale d'Italia“ ukazał się bardzo ciekawy artykuł Gaydy. Artykuł ten zawiera m. in. następujące punkty: 1) Z zadowoleniem należy stwierdzić, że do wyraźnie antykomunistycznego stanowiska Niemiec i Włoch, dołącza się Japonia, która w otwartej walce broni całego kontynentu azjatyckiego przed komunizmem i która wycofała się z Ligi Narodów z powodu tego samego niezrozumienia, jakie Liga Narodów okazała wobec sprawy mandżurskiej, jak i etlopskiej. 2) Ostatnia deklaracja szefa rządu jugosłowiańskiego dowodzi, że przygotowuje się obecnie teren dla bardziej ścisłej i skutecznej współpracy politycznej i gospodarczej pomiędzy Włochami a Jugosławią, która odgrywa poważną rolę w systemie sił, stabilizujących stosunki na terenie Europy naddunajskiej.

(Ustęp o współpracy włosko-jugosłowiańskiej jest bardzo znamienity. Stosunki

Jugosławii z Włochami były od czasu zatar-
gu o zamkniętym przez D'Annunzia Fiume przez szereg lat bardzo napięte i groziły nawet konfliktem. Obecny zwrot Jugosławii należy tłumaczyć zarówno zaniepokojeniem wobec polityki Sowieców i Kominternu, jak i niestety, osłabieniem znaczenia Francji. — Przyp. Red.).

Posel Venezueli złożył listy uwierzytelniające

Warszawa, 28. 10. (PAT.) Dnia 28 października o godz. 12.30 p. Silvestre Tovar Lange, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Stanów Zjednoczonych Wenezueli złożył Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej swe listy uwierzytelniające na uroczystej audyencji na Zamku królewskim.

P. T. naszych PRENUMERATORÓW zawiadamiamy uprzejmie, że do numeru dzisiejszego „Głosu Narodu“ załączamy czek P.K.O. z nowym kontem Nr. 415.730.

Wpłaty na poprzednie konto Nr. 401.099 skutecznie można tylko do dnia 15 listopada b. r.

Młodzież akademicka i antysemityzm

Rozpoczęły się z powrotem studenckie awantury na tle antysemickim. Sam p. minister Świątosławski widział się zmuszonemu zabrać głos w tej sprawie, surowo upomnieć młodzież, a całe społeczeństwo wezwać do współdziałania przy powściągnięciu tych ekscesów.

Trzeba się temu zjawisku przypatrzeć ze wszystkich stron. Bo inaczej, nie będziemy mieli pełnego pojęcia o nim!

JEDEN ODCINEK FRONTU.

Awantury antysemickie studentów są tylko odcinkiem wielkiego frontu antyżydowskiego w Polsce. I byłoby prosto wymaganie rzeczy niemożliwej, gdyby się od studentów żądało obojętności w sprawie żydowskiej, gdy całe społeczeństwo o niej myśli i mówi i gdy ci młodzie z „kwestią żydowską“ spotykają się codziennie, bo w salach wykładowych i zakładach naukowych codziennie ocierają się o młodzież żydowską.

W takich warunkach trzeba uważać za rzecz naturalną i zasadniczo zdrową, że polska młodzież akademicka kwestią żydowską się zajmuje i przejmując. Wszak tu chodzi o jej przyszłość zawodową, która się jej rysuje w mglistych konturach, i o przyszłość polskiego narodu, która — jak wiemy — stanowi przedmiot głębokiej troski tej młodzieży.

Gdy więc część prasy pod adresem tej młodzieży woła: — do książki, do nauki, — to tylko częściowo ma rację... Książka i nauka nie może dla młodzieży akademickiej stanowić muru chińskiego dzielącego ją od życia. Ileż to razy zresztą ta sama część prasy używa tę młodzież do czynnego udziału w pracach i walkach starszego pokolenia!

KONIECZNOŚĆ STUDIÓW.

Ale przyznając młodzieży akademickiej prawo do zajmowania się żydowskim problemem, musimy równocześnie powiedzieć jej, że są właściwe i są niewłaściwe sposoby interesowania się nim.

Nie sądzę naprzód, by kwestia żydowska była u nas już na takim postawiona poziomie, iżby nie należało myśleć, a należało tylko „działać“. Bo właściwie nie zdolałbym jeszcze jej rozwiązać przemysłowo praktycznie i do końca... Mówi się, że jedynym rozwiązaniem jest emigracja żydów. Dobrze, ale jak i gdzie? Jak zorganizować tę emigrację, by nie zachwiała naszym majątkiem na rodzimym? Dokąd ją skierować, jeśli wiadomo, że sama Palestyna zdola wchłonąć zaledwie część mieszkającej w Polsce ludności żydowskiej?

„Starzy“ nie zadawali sobie dotąd tych pytań, — przynajmniej nie wszyscy. Kwestia żydowska wystąpiła w całej ostrości dopiero po wojnie, a właściwie dopiero w okresie kryzysu. Może skutkiem tego „starzy“ wogóle są niezdolni do jej rozwiązania, — może to jest jeden z tych „królewskich“ problemów, który każdej generacji przypada w udziale, a który na dzisiejszą młodzież spada w postaci sprawy żydowskiej...

Dlaczego nie zacząć od studium? Dlaczego zadawać się frazesem i krzykiem? Czy sama przewidująca roztropność nie powinna młodzieży skłonić do takiego studium? Wszak — rzecz jest nowa, w Polsce niezbadana, najeżona tysiącami trudności praktycznych. Czy wobec tego nie wypadałoby już teraz, na ławie szkolnej pomyśleć nad zabezpieczeniem się przed klęską w przyszłości i badać, studiować? Czy nie byłoby wskazaniem, by powstały liczne i aktywne kółka żydoznawcze młodzieży akademickiej?

Niech nam nikt nie mówi, że, stawiając naszej młodzieży takie zadania, bagatelizujemy sobie sprawę żydowską. Jest bowiem przeciwnie! Bagatelizują ją i lekko-myślnie traktują ci, którzy rozwiązywanie sprawy żydowskiej pojmują jako krzyk, manifestację lub ekscesy. Dopiero wtedy, gdy czynną rolę w życiu publicznym zaczyna odgrywać, dopiero wtedy rozumieją, że tak skomplikowanej sprawie, jak żydowska, nie można rozwiązywać bez przygotowania, bez programowego pogłębienia. A tym bardziej — hałasem!

SPRAWA EKSCESÓW.

I wreszcie — ekscesy!

P. minister Świątosławski przytoczył ostatnio takie wybryki, jak: używanie świec dygnymnych, zranienie studenta żydowskiego nożem, a wożnego kastetem, spoliczkowanie starego woźnego za to, że nie dopuszczał do gaszenia światła.

Sądźmy, że p. minister Świątosławski stawiając manifestantom te zarzuty, upew-

nił się co do ich prawdziwości. A jeśli tak, to mimo całej naszej sympatii dla antyżydowskiego odruchu społeczeństwa, musimy powiedzieć, że ruch ten przybiera na odcinku akademickim nieraz formy nieetyczne i nierycerskie.

Nie ma prawa „lynchu“. Nikt nie może być bity za to, że jest żydem. Nie wolno krzywdzić funkcjonariusza szkoły, za to, że spełnia swój obowiązek.

Nie bardzo chce się nam wierzyć, by podanych powyżej aktów gwałtu mieli się dopuścić studenci o przekonaniach katolickich i narodowych. Być może, że dopuścili się ich inne elementy, aby w oczach dojrzałej opinii skompromitować wyzwolenie ruch narodowy. Ale nawet, gdyby się ich mieli dopuścić studenci o przekonaniach katolickich i narodowych, to — chcemy wierzyć — tylko pod wpływem uniesienia i nie zdając sobie sprawy z następstw, jakie mogą z awantur wynikać. W takim razie akty te trzeba by traktować jako przestrożę na przyszłość.

Rozsądny i pełen godności apel p. min.

Świątosławskiego powinien znaleźć należyty oddźwięk w masach młodzieży akademickiej. Nie można naszych wyższych uczelni zmieniać w plac boju, Rozwiązaniu kwestii żydowskiej to nie pomoże, a studiom uniwersyteckim przyniesie wielkie szkody.

Najpierw jednak należy odbudować zaufanie młodzieży do władz uniwersyteckich. Bez tego uspokojenie trwałe nie jest możliwe... Młodzież ma swoje postulaty w kwestii żydowskiej. Niech je lojalnie i w sposób odpowiadający powadze korporacji, której jeden członek stanowi, przedstawia władzom akademickim. Z tym przeświadczeniem, że kierownicy uniwersytetów tak samo, jak cała młodzież, są przekonani o konieczności rozwiązania sprawy żydowskiej, a tylko więcej mają doświadczenia i mniej ulegają afektom.

Znając ducha naszej młodzieży akademickiej jesteśmy przekonani, że ekscesy z ostatnich dni są tylko przejściowym epizodem, i że do murów naszych wyższych uczelni wróci spokój i zaufanie do władz akademickich.

J. P.

Przegląd prasy...

Pomorzanie przeciw „przybyszom“

Wzburzenie na Pomorzu wywołało toruńskie pismo p. t.: „Przysposobienie obywatelskie“, wydawane jako organ P. W. przez senatora p. Seiba, b. inspektora szkolnego. Wystąpiono w nim przeciw rodowitym Pomorzanom. A więc o kolejarzach napisano:

„Stan moralności jest marny. Kradzież (wśród kolejarzy!) są dość często. Krążenie się nożami na zabawach nie należy do rzadkości. Poziom kulturalny rozrywek jest dość niski. Zabawa zaczyna się i kończy na wodce, którą piją zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Bójki na zabawach bardzo częste“.

„Moralność seksualna nie zachwycająca. Zasada „niekupowania kota w worku“ kwitnie. Najłatwiejszym i najczęstszym sposobem wyjścia za żonę (córek kolejarzy) jest — dziecko. Choroby weneryczne są stosunkowo częste“.

„Po dwu kieliszkach śpiewa się piosenki niemieckie, a chwaleńce porządków niemieckich jest na porządku dziennym. Uważa uniżoność w stosunku do Niemców“.

„Ludzie są bardzo pobożni, ale pobożność ta jest raczej pobożnością zewnętrzną. Prosto z kościoła idzie się do knajpy. Pijaństwo jest jak gdyby zwyczajowym dookończeniem nabożeństwa“.

„Więcej z ambon o polityce, aniżeli o Bogu, praca społeczna duchowieństwa ogranicza się tylko do polityki, kler rozdmuchuje separatyzm dzielnicowy i wmań w miejscową ludność, że stoi ona na najwyższym poziomie kulturalnym i nie powinna dawać posłuchu przybyszom ze wschodu“.

Podobnie napisano o nauczycielstwie... „Słowo Pomorskie“ występuje przeciw takiej „oświacie“ niesionej przez „przybyszów“.

„Szkoda — pisze — pieniędzy na takich „ofiarnych oświatowców“, którzy ku ludności tubylczej idą z naigraniem się i ze złe ukrywaną niechęcią. Przepędzić ich co prędzej, powtarzamy. Dość już szkód polskiej racji stanu na Pomorzu wyrządzili! O skandalicznej tej napaści Pomorzanie nie tak szybko zapomną. Rozbudzą się dawne urazy i zawzięci. Ludzie patrzeć będą na siebie krzywym okiem. Czy to takie nastroje, szkodliwe dla państwa, mają na Pomorzu szerzyć „oświatowcy“? Ich to zadanie, by co chwila prowokowali ludność pomorską?“

Nieopatrznie podsycą się animozje dzielnicowe.

Żydzi wykupują ziemię na Wileńszczyźnie

Wileński korespondent „Kuriera Poznańskiego“ pisze o masowym wykupywaniu ziemi przez żydów. Oto jego wywód:

„Powiat oszmiański — 800 ha ziemi w rękach żydowskich. Osiedli na niej żydzi stanowią 324 rodziny. Większość z tych gruntów przeszła w ręce żydowskie w tym roku, a nabyta została z parcelacji majątków Ważyńskich, Żylińskich, Sasinowskich, Umiaszowskich i hr. Hutten-Czapkowskiego. Powiat ten dotąd zaliczał się do najbardziej polskiej na Wileńszczyźnie z dużymi tradycjami ziemiańskimi.“

W pow. święciańskim osiadłych na roli — 385 rodzin żydowskich; w turgiel-

skim — 276, trockim — 343, lidzkim — 234, wilejskim — 76, worniańskim — 161, brasławskim — 134, giębockim — 182; w okolicach Kalwarii — 67, Brzostowicy — 52, Zdzięcioła — 36, Grodna — 61, Świra — 44, Wolkowskiej — 265, Knyszyna — 24, Mior — 252, Bieliaków — 262, Słonima — 231, Dąbrowy — 42, Lunny — 4, Radunia 53.

Prócz tego w obrębie miasta Wilna 30 rodzin żydowskich posiada gospodarstwa rolne, wykupione przy parcelacji gruntów podmiejskich.

Ostatnio, prócz ataku na pow. oszmiański, żydzi przeprowadzili ofensywę na powiat lidzki, wykupując połowę obrzymiego majątku Iwie.

40.000 ha ziemi jest dziś na Wileńszczyźnie po 16 latach wcielenia do Polski, a po 10 rządów „sanacyjnych“ w rękach żydowskich.

Mało tego. Chciwa i konsekwentna ręka sięgnęła po nasze przepiękne jeziora w pow. święciańskim, zabierając 8 jezior t. zw. dubickich w swe posiadanie.

W tym pięknym okresie „radosnej twórczości“ od r. 1927 do 1936 r. według zebranych danych 15 procent nieruchomości i większych posiadłości ziemskich przeszło na Wileńszczyźnie w obcą ręce — Litwinów i Żydów, przeważnie tych ostatnich“.

Co robią partie!

„Wieczór Warszawski“ taki daje obraz nastrojów w obozach politycznych Polski:

„Piłsudczycy trzymają się nadal w wewnętrznej jedności i znajdują się w przededniu decyzji co do rozszerzenia podstaw swego obozu. Decyzja ta z dnia na dzień waha się w różne strony: raz na prawo, raz na lewo. Zależnie od kształtowania się stosunków politycznych w całym świecie i atmosfery wewnętrznej, piłsudczycy bądź skłaniają się ku kierunkowi narodowemu, bądź powracają do swej radykalnej młodzieży.“

Płynność stosunków politycznych daje się zauważyć także na lewym skrzydle obozu. Trzon tego skrzydła PPS, bądź nawiązując kontakty i stosunki na prawo i lewo, bądź zrywa lub osłabia zawarte porozumienie. Należy tu wymienić oziębienie temperatury w t. zw. froncie ludowym, czyli odżycie dawnych walk między PPS-owcami i komunistami na terenie związków zawodowych, z drugiej strony doszło do zerwania chwilowego porozumienia między PPS. i ZZZ. p. Moraczewskiego. ZZZ. stwierdza w swoim organie, że nadal paktu z PPS. utrzymać nie może, gdyż „tego robić nam nie wolno“. Stronnictwo Ludowe ogłosiło niedawno katygoryczne oświadczenie, że do frontu ludowego razem z komunistami należeć nie chce i nie może. Jednakże stronnictwo to nie wyklucza porozumienia z innymi grupami politycznymi.

W dalszym ciągu usiłują bezskutecznie „kadzichłopy“ podkopywać się pod Stronnictwo Ludowe. Byli wyzwolenicy, którzy niedawno odbyli swój zjazd, prowadzą energiczną akcję organizacyjną w terenie i reorganizują swoje kadry z przed połączenia się trzech grup ludowych w jedno stronnictwo. Natomiast „kadzichłopy“ p. Walerona narazie nie organizują się, uprawiając taktykę wyczekiwania na ogłoszenie odczytu płk. Koca“.

Rezultaty wizyty min. Ciano w Niemczech

Rezultaty wizyty min. Ciano w Niemczech — to określenie o tyle mięciście, że osiągnięte w szeregu kwestyj porozumienie między Włochami a Niemcami jest rezultatem rokowań prowadzonych już poprzednio w Rzymie z ambasadorem von Hassplem i ze specjalnym wysłannikiem kanclerza Hitlera ministrem Frankem. Dziedzina bowiem polityki zagranicznej jest, jak wiadomo, zarówno we Włoszech jak i w Niemczech zarezerwowana całkowicie do osobistych decyzji tam Mussoliniego, tu Hitlera. Wizyta min. Ciano miała więc tylko zamknąć uwiecznione powodzeniem rokowania i zarazem zmanifestować solidarność włosko-niemiecką w szeregu zagadnień europejskich. W tym jednakże charakterze, jako wyraz uzgodnienia stanowiska obydwóch stron, wizyta ta posiada dla dalszego rozwoju sytuacji europejskiej doniosłe znaczenie, donioślejsze od osobistego spotkania z przed dwóch i pół lat w Wenecji obydwóch dyktatorów Mussoliniego i Hitlera, które wywołało wówczas w Europie wielką sensację, ale nie skończyło się osiągnięciem pozytywnych rezultatów, czego najlepszym dowodem były tragiczne wypadki wiedeńskie z dnia 25 lipca 1934 i mobilizacja włoskich dywizyj nad granicą Brenneru.

Wizyta włoskiego ministra spraw zagranicznych w Niemczech zakończyła się przyjęciem go w Berchtesgaden przez kanclerza Hitlera i podpisaniem protokołów trzydniowych rozmów berlińskich między min. Ciano a min. von Neurathem. Treści tych protokołów nie opublikowano, ale co do szczegółów porozumienia włosko-niemieckiego można się zorientować dość dobrze na podstawie komunikatu oficjalnego, oświadczenia min. Ciano złożonego prasie oraz artykułów dzienników włoskich i niemieckich. Wiadomo, że żadnego układu czy sojuszu nie podpisano, a natomiast uzgodniono stanowiska i wspólną akcję na terenie międzynarodowym i uzgodnienie to zaprotokolowano. Zakres spraw objętych rokowaniami był obszerny. Rezultat przedstawia się następująco:

1. Niemcy uznały aneksję Abisynii. Wywołało to duże zadowolenie we Włoszech i stanowi cenny dla Włoch precedens, za którym pójdą zapewne z czasem i inne państwa. Jest to fakt o znaczeniu moralnym, polepszający jeszcze przyjazną atmosferę włosko-niemieckich stosunków, natomiast dla sytuacji politycznej w Europie nie posiada to większego znaczenia.

2. Sprawy gospodarcze nie byłyby szerzej pomawiane. Postanowiono jedynie podobno wprowadzić ożywioną wymianę handlową między Niemcami a Włochami, Abisynią. Niemcy będą wywozić wyroby przemysłowe i brać z Abisynii surowce. Czy Włochy obiecały popierać niemieckie żądania kolonialne, nie wiadomo.

3. W dzielącej dotąd Włochy i Niemcy sprawie Austrii i całego dorzecza Dunaju obydwie strony doszły do przekonania, że między Rzymem i Berlinem jest konieczne, porozumienie, gdyż z ich rywalizacji ciągną jedynie inni korzyści. Porozumienie to jest tym konieczniejsze na skutek potrzeby całkowitej solidarności Włoch i Niemiec wobec niepokojącego wzrostu wpływów sowieckich w Europie. Podstawą porozumienia winny być z jednej strony protokoły rzymskie włosko-austriacko-węgierskie z 17 marca 1934 r., a z drugiej strony umowa austriacko-niemiecka z 11 lipca b. r. Całkowitego rozwiązania sprawy austriackiej, idącego zarówno po linii interesów włoskich jak i niemieckich prawdopodobnie jednakże nie znaleziono. Czy i na ile przekroczone granice samego stwierdzenia potrzeby porozumienia i czy ustalono jakiś przejściowy modus vivendi — dowiemy się dopiero z czasem, może już na zbierającej się w listopadzie konferencji wiedeńskiej sygnatariuszy protokołów rzymskich.

4. W sprawie Ligi Narodów postanowiono nie podejmować żadnej decyzji bez uprzedniego porozumienia się. Dotyczy to zarówno powrotu Niemiec do Ligi, jak i wysłania do Genewy delegacji włoskiej. W ten sposób powrót Włoch do Genewy, tak zdawałoby się pewny przed dopuszczeniem delegacji abisynskiej do stołu obrad podczas ostatniej sesji Zgromadzenia Ligi, komplikuje się, a może i uzależnia od powrotu Niemiec.

5. Ustalono wspólny front antysowiecki. „W obliczu niebezpieczeństw grozących Europie potwierdziliśmy — oświadczył min. Ciano dziennikarzom — nasze mocne postanowienie obrony ze wszystkich sił świętej spuścizny cywilizacji europejskiej z jej wiel-

kim instytucjami, opartymi na pierwiastkach rodziny i narodu. — W polityce międzynarodowej, jak wiadomo, Włochy nie zajmowały dotąd stanowiska tak bezwzględnie antysowieckiego, jak Niemcy. Wzmocnienie przez Włochy nuty antysowieckiej należy tłumaczyć przede wszystkim wypadkami w Hiszpanii, na skutek których. Rzym znalazł się niespodziewanie vis à vis Moskwy. Postanowiono, że ani Rzym ani Berlin nie podpiszą żadnego układu bezpieczeństwa, w którym brałyby udział Sowjety.

6. W sprawie Hiszpanii zadeklarował m. in. Ciano, że Włochy i Niemcy nadal będą się trzymać zasady nieinterwencji, podkreślił jednak sympatię dla obozu powstańców, broniących cywilizacji,ładu i dyscypliny. Włochy i Niemcy postanowiły nie dopuścić do ewentualnej interwencji sowieckiej w Hiszpanii i udzielić wówczas dalekoidącej pomocy powstańcom. Prawdopodobnie jest również równoczesne uznanie przez Rzym i Berlin rządu gen. Franco po zajęciu Madrytu. Zaprzeczono również oficjalnie jakoby Niemcy lub Włochy otrzymały jakieś koncepcje na Balearach.

7. Uznano solidarność stanowiska Włoch i Niemiec w sprawie t. zw. nowego Lokarna, czyli paktu bezpieczeństwa na zachodzie Europy. Niemcy poparły tezę włoską o konieczności identityzacji roli Włoch i W. Brytanii w projektowanym pakcie bezpieczeństwa. W Brytanii — jak donoszą — chciałaby być inie tylko gwarantem granicy reńskiej, lecz również mieć zagwarantowane własne bezpieczeństwo. Niechętnie natomiast odnosi się ona do myśli gwarantowania również granic włoskich. Wspólne obecnie stanowisko Włoch i Niemiec zmusi prawdopodobnie Anglię do zmiany tego stanowiska. Sowjety miałyby być oczywiście z wszelkich układów wyłączone.

Komunikat oficjalny ogłoszony po wizycie min. Ciano mówi, tylko o systemie bezpieczeństwa na Zachodzie, nie wspominając o układach na Wschodzie, co jak wiadomo odpowiada tezie niemieckiej. Natomiast w oświetleniu wizyty przez prasę włoską podkreśla się, że 4 państwa „lokarneńskie“ (już bez Belgii) winny „utrzymać łączność“ przy organizowaniu systemu bezpieczeństwa w Polsce. Jaką formę łączności ta miałyby otrzymać prasa włoska nie wyjaśnia. Główny publicysta reżimu faszystowskiego Gayda pisze, że „powrót do paktu czterech jest niemożliwy, ponieważ obecnie w organizowaniu systemu, mającego zapewnić porządek europejski nie można będzie pominąć pozycji Polski“.

Jak więc widzimy sprawa nowego Lokarna i związane z tym kwestie bezpieczeństwa znajdują się jeszcze w stanie mocno „mgławicowym“.

J. MAK.

Międzyk.

„Miejmy tę nieplonną nadzieję...“

Znałem pewnego działacza, który każde swoje przemówienie kończył jednym i tym samym frazesem:

— Streszczając się, chcę wyrazić tę nieplonną nadzieję, że...

Po tym schodził z trybuny zadowolony, że tym zwrotem retorycznym załatwił wszystkie trudności i wszystkie problemy rozwiązał. Bo ten frazes znakomicie się nadał do wszystkich okazji... Czy, gdy chodzi o mowę do nowożeńców, czy o przemówienie na wiecu podczas strajku. Zawsze należy żywić „tę nieplonną nadzieję“... Wartość tego frazesu polega jeszcze na tym, że jest jak oliwa lana na rany. Koi, łagodzi... Można go zaplikować człowiekowi, którego czeka operacja na ślepą kiszczkę, a można go z powodzeniem użyć, gdy chodzi o uspokojenie rodziców zaniepokojonych słynnymi „postępami“ syna w szkole... „Miejmy tę nieplonną nadzieję“.

Onegdaj spotkałem owego miłośnika „nadziei“... Był jakiś zafasowany.

— Co panu jest?

— Złe. Poprostu gorzej być nie może!

— Ależ panie, — miejmy nadzieję...

Popatrzył na mnie jak na wroga.

— Pan mi przypomina moje „adagio“...? Odczytałem się go, ośdak jestem emerytem. I w dodatku — zaborczym!

Odszedłem od niego, rozmyślając nad tym, jak to i pewne powiedzenia mają swoje „losy“.

BAYARD.

MARIAN MANTEUFFEL.

Szary człowiek

Niedawno zdarzył się w Warszawie fakt następujący: właściciel jednopiętrowego drewnianego domu na jednym z przedmieść otrzymał nakaz rozbioru domu, albowiem groził zawaleniem. Lokatorów eksmitowano na podwórko. Spośród nich trzy rodziny znalazły pomieszczenie w innych lokalach; reszta t. j. kilkadziesiąt osób z dziećmi, rzeczami i t. d. pozostała pod gołym niebem. Opieka społeczna przyszła z pomocą, ofiarując od dziesięciu do piętnastu złotych na osobę. Bezdomni żądali jednak, by ich ulokowano w barakach. Odnośnie władze odmówiły kategorycznie temu żądaniu — dla braku miejsca w barakach.

I coż w tym nadzwyczajnego. — powiedzą mi na to. W szatym, codziennym życiu stolicy zdarzają się tego rodzaju fakty niejednokrotnie na przedmieściach, zamieszkałych przez ubogą ludność. Zresztą to samo mniej więcej dzieje się we wszystkich stolicach największych i najbogatszych państw. Nie ma w tym przeto nic nadzwyczajnego.

PRZECIWIENSTWA.

Przepraszam, ale w moim przekonaniu — nadzwyczajnym jest właśnie to, że tego rodzaju fakty zdarzają się niemal codziennie na świecie, że się powtarzają, że się bodaj mnożą, pomimo — że świat idzie przecie na przód, że deklamuje o postępie społecznym, że lansuje gdzie tylko może, na wszystkie sposoby, jak najbardziej humanitarne hasła. Nadzwyczajne jest to, że się buduje pałace, luksusowe mieszkania, wspaniałe gmachy reprezentacyjne, a jednocześnie skąpi się na — baraki. To jest nadzwyczajne. Wszak mamy pod dostatkiem drzewa i miejsca na krańcach miasta i rąk robotniczych bez liku. Dlaczego więc tak dużo okazałych gmachów — tyle pomników — tyle luksusu, a tak mało — domów robotniczych? Dlaczego tak dużo głodnych — tak dużo izb nieopalanonych — tyle rąk bez pracy? Czyż doprawdy powodem tego są tylko warunki ekonomiczne, tylko kryzys — koniunktura? A ludzie? Czy może ktokolwiek z czystym sumieniem twierdzić, że ludzie są tu bez żadnej winy? Jakież niedawno jeszcze rozbrzmiewało u nas hasło „frontem do szarego człowieka“. I coż przyszło temu biednemu, szaremu człowiekowi z owego „stawania frontem“? Pan premier Sławoj-Składkowski powiedział w swoim czasie, że nie znosi określenia „szary człowiek“. Oczywiście. Należałoby dążyć do tego, by szary człowiek nabrał zdrowych, czerstwych kolorów, by się przyodził dostatnio, by uśmiech zadowolnienia zawitał na jego mizerną, straszną twarz, by raz na zawsze wyżył się „sza-

ryzny“... Cóż — kiedy rzeczywiście chłodem dmucha na te złote marzenia, a szary człowiek staje wciąż, jak widmo, przed naszymi oczami.

A wiecie dlaczego?

MIŁOŚĆ „WIECZNOTRWAŁA“.

Na pierwszym, uroczystym zebraniu, zwołanym dla ukonstytuowania Komitetu Pomocy Zimowej, mówił p. premier Składkowski o biedzie — o nędzy — o walce, którą podjąć należy z tym największym wrogiem, i wskazał na miłość, jako środek, który w tej walce do zwycięstwa dopomoże. To były piękne słowa — i bardzo na czasie. Tylko należało przy tej okazji podkreślić, że miłość nie może być „sezonowa“, jeżeli ma mieć bogostawione owoce. Ze ona jest „wiecznotrwała“ — o tym wie dużo ludzi. Ale, że ona stale kierować winna czynami ludzkimi, że ma być motorem świata. — o tym, miestety, mało kto wie w czasach dzisiejszych. Charakterystycznym jest objawem, że ludzie do tej miłości apelują najeźżej w nadzwyczajnych wypadkach, kiedy wszystko inne zawiodło, kiedy zima stoi na progu i grozi spustoszeniem, kiedy skąd inąd nie ma już ratunku. Wtedy ludzie apelują — do miłości. Jak ten niedowiarek, który zwraca się do Boga — „kiedy trwo- ga“.

A tym czasem miłość — ta cudowna i la skawa Pani — gościć winna w każdym sercu i jak powój owijać każdą duszę ludzką. Miłość iść winna przez świat, promienna i cicha — jak ongi szedł Chrystus przez Galileę i Judeę — dosłownie Jego śladami... stą pając tak jak stąpały Jego święte stopy.

Trzeba tę miłość kultywować w człowieku — od dziecka. W rodzinie — w szkole — w społecznej pracy — w stosunkach między ludźmi — w nauce — w gospodarstwie — w rządzeniu państwem... Wszędzie — wszędzie kładź ona winna swe długie, białe, cienkie palce na serce człowieka i usmierzać jego wzburzoną krew — i wygładzać zbytnią twardość i czynić je pokornym i cichym — jak chciał Pan.

— Tak — trzeba ją kultywować od dziecka — nie tylko w „sezonie“.

A gdyby z czasem taka miłość spotkała na drogach świata — szarego człowieka, przerobiłaby go odrazu z gruntu na swoją modłę i odmieniła nie do poznania. I „szary człowiek“ znikłby z powierzchni ziemi — a z nim razem zbudne zupełnie określenie „szary człowiek“ i jeszcze bardziej zbudny „front do szarego człowieka“.

Miłość zastąpiłaby to wszystko. Ona nie znosi — namiastek.

Radio.

RADIOSŁUCHACZE ZWIEDZAJĄ GROTY KRYSZTAŁOWE W KRZYWCZU. Do osobliwości nie tylko Polski ale i całej Europy, należą ciekawe grotty, znajdujące się w formacjach gipsowych w okolicach miejscowości Krzywce Górne. Jest to najdalej na północno-wschód wysunięty powiat Małopolski wschodniej. W dziale wędrowców po prowincji dn. 29. X, o godz. 20.30 oprowadzi radiosłuchaczy po tych ciekawych grotach reportaż O. Żukowskiego.

„OTRZĘSINY DUCHA“. Artyści teatru im. J. Słowackiego oraz zespół dramatyczny P. Radia wykonają w czwartek dn. 29 bm. o godzinie 18.20 audycję słowno-muzyczną p. t. „Otrzęsiny Ducha“. Splot ciekawych rysów charakterystycznych z zakresu demagogii i intryg wyborczych oraz władzy nad tłumem — oto cechy tego słuchowiska, pełnego ciężkiej satyry. Zagmatwane nici akcji rozwiązują autorzy A. Wierusz i K. Müller w kapitalny sposób w finale audycji.

BUDOWA WOZU TELEWIZYJNEGO W LONDYNIE. Podczas angielskich uroczystości koronacyjnych, które odbędą się w maju 1937 roku czynne ma być nietylko radio, ale i telewizja. Odpowiednie urządzenia zainstalowane w Opactwie Westminster pozwolą na nadawanie obrazów. Specjalnie zbudowany wóz telewizyjny ma towarzyszyć orszakowi koronacyjnemu. Wóz ten będzie miał połączenie kablowe ze stacją nadawczą, albo też zaopatrzone zostanie w mikrofalową stację nadawczą, za pomocą której zdjęcia telewizyjne przesyłane będą do właściwej stacji.

UPODOBANIA SŁUCHACZY SOWIECKICH. Radio sowieckie wezwało swych słuchaczy do wyrażenia opinii odnośnie nadawanych programów. — Z odpowiedzi wynika, że słuchacze są zwolennikami sztuki stworzonej przez dawnych mistrzów. I tak w zakresie literatury wymieniani byli Goethe, Shakespeare, Dante i Gogol, w dziedzinie muzyki: Beethoven, Verdi, Czajkowski i Rimski-Korsakow. Lansowane przez kierownictwo wieckiego radia ultra-modernistyczne programy nie przypadają słuchaczom do gustu.

FIRMA

ANTONI ROTHE

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr. 121-74. Rok zał. 1879.

poleca

po cenach niskich świece i lampki na groby.

Od piątku dnia 23 października br. w kinoteatrze „APOLLO“

Komedia najwyższego kunsztu i sztuki, która bawi, olśniewa wzrusza i oszałamia

UPIÓR NA SPRZEDAZ

Cudowna pieśń o szczęściu, rzucona z taką plastyką, wdziękiem i prostotą na ekran że nic równać z nią nie można! Upiór na wesoło! Upiór się bawi! Upiór zdobywa serc na piękniejszych kobiet! Sensacja! Kapitalne pomysły! Cuda o jakich się ludziami nie śniło! Olśniewające bogactwo wystawy! Szampańskie zabawy! Arcydzieło to podniósł na niebotyczne wyżyny sztuki genialny realizator, chluba Francji, twórca największych filmów, niedościgniony jedyny **RENE CLAIR** w rol. p. **ROBERT DONAT** i **JEAN PARKER** i wiele innych. Będziecie śmiać się do łez, a zarazem zachwycać bezgranicznie!

Przed przyznaniem nagród Nobla

Jak wiadomo, już w przyszłym tygodniu rozpoczyna się obrady jury poszczególnych nagród Nobla.

W roku bieżącym wysokość nagród wy-

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za listopad

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

nosi 159.850 koron. Przyznanych będzie pięć nagród: jedna w dziale medycyny i fizjologii, jedna w dziale fizyki, jedna — chemii i dwie nagrody literackie, gdyż w 1935 r. nagrody literackiej nie przyznano, wreszcie nagroda pokoju (również za 1935 i 1936 r.), które zostaną przyznane przez parlament norweski w dniu 2 listopada. Jednym z kandydatów do tej nagrody jest ks. Karol szwedzki, prezes Czerwonego Krzyża. W najbliższy czwartek przyznana będzie przez wydział medycyny uniwersytetu sztokholmskiego nagroda w dziale medycyny i fizjologii. Wedle informacji dziennika „Aftonbladet“, w tym roku nagrodę tę otrzyma przedstawiciel nauki farmakologii. Wśród kandydatów dziennik wymienia prof. Dale z „Institute for medical research“ w Londynie, słynnego ze swych badań nad sporzyszem, oraz profesora austriackiego Lucwi z Grazu, specjalisty w dziedzinie fizjologii nerwów.

Nagrody w dziale fizyki i chemii zostaną przyznane w dn. 12. XI. Termin przyznania nagród w dziale literatury nie został jeszcze ustalony. Wśród kandydatów do tej nagrody wymieniają Paul Valery'ego, Martin du Gard i Duhamela (Francja), Capka (Czechosłowacja), Mansfielda (Anglia), Sillanpaa (Finlandia).

Od piątku d. 23 października w kinoteatrze „Sztuka“

Prolongowane na trzeci tydzień!

„ROZA“ Najwyższy sukces filmowy produkcji polskiej! Najwspanialsza wizja walk o niepodległość Ojczyzny, usmiertelniona geniuszem ZEROMSKIEGO. W rol. głównych: JARACZ, STEPOWSKI, SAMBORSKI, EICHLERÓWNA, ZACHARIEWICZ i wielu innych.

Jeszcze o Związku Rzemieślników krakowskich

Dalszy ciąg sprawozdania z rozwoju sprawy Związku Rzemieślników Krakowskich brzmi:

II. Nie tylko działał pos. Jahoda-Zółtowski na terenie Związku... I p. Jarosz nie chciał być bezczynnym na stanowisku przewodniczącego Komisji Likwidacyjnej Związku Cechów.

Pewnego dnia członkowie Komisji likwidacyjnej otrzymali wezwanie podpisane przez p. Jarosza, aby stawili się do notariusza celem podpisania(!!) aktu przekazania domn Związku Cechów Związkowi Rzemieślników. Członkowie Komisji nie zgodzili się na to, natomiast zażądali zwołania Komisji likwidacyjnej celem zamknięcia jej prac. P. Jarosz oświadczył jednak, że komisji nie zwola. Wobec powyższego członkowie odwołali się do władz wojewódzkich, które z urzędu zarządziły zwołanie Komisji likwidacyjnej. I Komisja obecnie pracuje.

Dla wyjaśnienia należy dodać, że Komisja musi przede wszystkim pokryć wszelkie długi ciążące na Związku Cechów, a po zostały majątek dopiero przekazać organizacji rzemieślniczej. Zanim tego nie uczyni, nie wolno jej dokonywać przekazywania majątku, jakiegokolwiek organizacji.

REAKCJA RZEMIEŚLNİKÓW.

W tych warunkach, gdy Związek nie wykazywał żadnej żywszej działalności, rzemieślnicy zorganizowali w dniu 4 października zgromadzenie w lokalu Cechu Rzemieślników i Masarzy, o którym swojego czasu pisaliśmy; zażądali od posła Jahody-Zółtowskiego, jak i p. Jarosza złożenia w ciągu miesiąca mandatów prezesa i wiceprezesa Związku, wychodząc ze słusznego założenia, że stanowiska prezesa i wiceprezesa Związku kolidują ze stanowiskami prezesa i wiceprezesa Izby Rzemieślniczej. Jednocześnie zebrani postanowili w razie nie ustąpienia p. Jahody-Zółtowskiego i p. Jarosza założyć nowy związek rzemieślniczy.

Należy nadmienić, że (z inicjatywy zresztą p. Jahody) odbyły się w międzyczasie dwie konferencje, mające na celu zlikwidowanie powstałych nieporozumień. Delegacja z p. Wajdą na czele zaproponowała, aby decyzję co do składu nowych władz Związku pozostawić ogółowi rzemieślników i w ten sposób powstały zatarg zlikwidować. Bardzo rzeczowa ta i słuszna propozycja została jednak przez p. Jahodę odrzucona.

WALKA O KASĘ RZEMIEŚLNICZĄ.

Później, gdy Związek Rzemieślników Krakowskich dalej nie rozwijał działalności, m. in. nic nie zrobił w tym kierunku, aby zorganizować kredyty dla rzemieślników, wówczas grono rzemieślników postanowiło założyć Kasę Rzemieślniczą, zebrawszy uprzednio zadeklarowane odpowiednie kapitały potrzebne dla tego celu. Opracowano statut i wniesiono do Związku Rewizyjnego z prośbą o wydanie przychylniej opinii o celowości tej kasy. Związek Rewizyjny uzależnił jednak swoją opinię od opinii Izby Rzemieślniczej. Zwrócono się do Izby. I niespodzianka! Związek Rzemieślników, który przez szereg miesięcy nie podjął żadnej inicjatywy w kierunku zorganizowania kredy-

tu, obecnie postanowił też założyć kasę i... też złożył statut w Związku Rewizyjnym. Ponieważ Zw. Rew. nie chce zaopiniować przychylnie dwóch równocześnie statutów — sprawa stoi w miejscu. A tymczasem rzemieślnicy chodzą na czarną giełdę i pożyczają pieniądze, płacąc lichwiarskie procenty dochodzące nawet do 30 proc.!

„DLACZEGO ONI TO ZROBILI?“

Takie pytanie zadaje sobie większość rzemieślników krakowskich, obserwując wysadki. P. Jahodzie proponowano prezesurę tworzonoego Związku Rzemieślników. Odmówił. Obecnie zaś wszystko robi aby do tej prezesury dojść, niszcząc przy tym organizację. A uczynił to człowiek, który swój mandat poselski zawdzięcza prawie wyłącznie rzemieślnikom.

Rzemiosło krakowskie nie zapomni tych krzywd, jakie mu zostały wyrządzone.

Zakończenie rolniczej akcji konwersyjnej

W najbliższych dniach ukaże się w Dzienniku Ustaw R. P. rozporządzenie, które ustala zakończenie akcji konwersyjnej w instytucjach kredytu krótkoterminowego. Ważniejsze postanowienia są następujące:

Wszelkie układy konwersyjne, mogą być zawierane do dnia 31 października br., jako do ostatecznego terminu. Układy konwersyjne, zawarte do tego terminu będą zatwierdzane przez komitet konwersyjny, o ile zostaną przesłane do Banku Akceptacyjnego do dn. 30 listopada 1936 r. Układy konwersyjne zawierane ze spółdzielniami rolniczo-handlowymi lub z osobami współobowiązanyimi ze spółdzielniami rolniczo-handlowymi mogą być zatwierdzane o ile nie zostaną przesłane do komitetu konwersyjnego do dn. 31 marca 1937 r.

Po wygaśnięciu tak ustalonych terminów do zawierania układów konwersyjnych, komitet konwersyjny wydawać może decyzje i orzeczenia co do winy dłużnika lub instytucji kredytowej jedynie w sprawach wniesionych najpóźniej do dn. 31 grudnia 1936 r. a w sprawach układów konwersyjnych ze spółdzielniami rolniczo-handlowymi i z osobami współobowiązanyimi, do dnia 30 marca 1937 r.

Po upływie terminów do zawierania układów konwersyjnych oraz do wnoszenia spraw do komitetu konwersyjnego o uznanie winy stron w niedojsię do skutku układu — instytucje wierzycielskie będą miały swobodę w dochodzeniu swych wierzycielskich roszczeń.

Po upływie 3 lat przy układach konwersyjnych, zawartych przed dniem 30 listopada 1934 r. i po upływie dwóch lat przy układach konwersyjnych, zawartych po dn. 30 listopada 1934 r. — instytucje wierzycielskie uprawnione będą do pobierania od dłużników w ratach za okres półroczny z góry od niespłaconego kapitału odsetki według ustalonych w rozporządzeniu norm.

O racjonalną organizację chałupnictwa na terenie województwa krakowskiego

W Krakowie bawiła Komisja Ministerstwa Przemysłu i Handlu w osobach Dyrektora Departamentu Przemysłowego w Min. P. i H. M. Kandla i naczelnika wydziału rzemiosł w Min. P. i H. Chrzanowskiego, która wraz z wojewodą krakowskim p.lk. Gnońskim, nacz. wydz. przem. Urz. Woj. inż. Hamplen, dyr. Izby Przemysłowo-Handlowej inż. Mianowskim, prezesem Izby Rzemieślniczej Krakowskiej dr R. Jahoda-Zółtowski, delegatem Związku Izb Rzem. inż. A. Kosteckim i in. zwiedziła ośrodki drobnej wytwórczości rzemieślniczej w woj. krakowskim.

W Świątnikach, w ośrodku ślusarskim zwiedziła Komisja Państwowa szkołę ślusarską, w Sulkowicach Państwowa szkołę przemysłu żelaznego, oraz kuźnię mechaniczną,

która po 5-letniej bezczynności została uruchomiona przez nowonabywcę Spółdzielnię Małopolskiego Przemysłu Chałupniczego, w Zembrzycach w ośrodku garbarstwa — wykończalnię skór. w Kalwarii Zebrzydowskiej w ośrodku meblarstwa Państwowa szkołę stolarską.

We wszystkich tych ośrodkach Komisja zbadała cały szereg warsztatów drobnych wytwórców rzemieślników charakterystycznych dla każdego okręgu i interesowała się szczegółowo możliwościami wytwórczości pojedynczego rzemieślnika-chałupnika oraz zbiorowo całego okręgu.

W Kalwarii Zebrzydowskiej w budynku gmijnym odbyła się wspólna konferencja z udziałem starosty wadowickiego M. Grzeika na której omówiono sprawy związane z produkcją ośrodka Kalwarii Zebrzydowskiej i budową hali wystawowej.

Po powrocie do Krakowa na konferencji w Urzędzie Wojewódzkim zreasumowano wrażenia i informacje zebrane w terenie, w wyniku której ustalono powołać do życia Komitet Międzyizbowy, złożony z przedstawicieli Izby Przemysłowo-Handlowej Krakowskiej i Izby Rzemieślniczej Krakowskiej pod przewodnictwem nacz. Urz. Woj. Hampla, jako delegata Min. P. i H., który to Komitet opracuje projekt racjonalnej organizacji przemysłu chałupniczego na terenie woj. krakowskiego.

W drugim dniu pobytu Komisja oglądnięła Poradnię Zawodową Wojewódzkiego Instytutu Rzemieślniczo-Przemysłowego w Krakowie, zaznajamiając się szczegółowo z akcją dokształcania zawodowego, rzemieślniczego i drobnego przemysłu.

Następnie Komisja udała się do Dzielnej szkoły dokształcającej Nr 1. w Podgórzu przy Al. Skrzynieckiego. W szkole tej pozostającej pod fachowym kierownictwem inż. Nawrockiego pobiera naukę 1.400 uczniów pracujących w rzemiośle i przemyśle i jest ona jedną z 4-ch wzorowych tego rodzaju szkół na obszarze Rzplitej. Z wielkim zainteresowaniem oglądano wzorowo urządzone warsztaty, świetlicę, w której grono nauczycielskie zorganizowało towarzyskie życie młodzieży rzemieślniczej.

NOWOŚCI!

- Brodacki J. Echa z puszczy Poleskiej zł. 1.50
- Grądzki K. X. Małżeństwo w świetle prawa i życia 4.—
- Meissner T. Dookoła świata na „Darze Pomorza“ 7.—
- Opowiadania lotnicze 4.—
- Wojciechowski St. Spółdzielnie rolnicze 3.50

poleca

Księgarnia Krakowska
Kraków, św. Krzyża 13.

Awans 16 tysięcy urzędników

Doniesienie agencji „Iskry“.

Agencja „Iskra“ donosi, że premier Składkowski zarządził, aby wszystkie ministerstwa przystąpiły do prac przygotowawczych nad przeprowadzeniem z dniem 1 stycznia 1937 r. awansów w cywilnej służbie państwowej.

Awansami mają być objęci: urzędnicy i niżsi funkcjonariusze, sędziowie i prokuratorowie, oficerowie i szeregowi policji państwowej i straży granicznej, funkcjonariusze straży więziennej, pracownicy przedsiębiorstw „Polskie Koleje Państwowe“, „Polska poczta, telegraf i telefon“ pracownicy monopolów państwowych oraz funkcjonariusze administracji lasów państwowych.

Według wstępnych obliczeń, zarządzonych przez prezesa Rady ministrów, awanse obejmą ponad 16.000 osób.

—oo—

Położenie gospodarcze we wrześniu w oświetleniu B. G. K.

Bank Gospodarstwa Krajowego w następujący sposób charakteryzuje położenie gospodarcze Polski we wrześniu:

Stan gospodarczy Polski w okresie sprawozdawczym był nacechowany silniejszym wzmożeniem obrotów i dalszą zwyżką produkcji przemysłowej. M. in. na wzrost obrotów towarowych zaczęły oddziaływać pod koniec września wydarzenia w dziedzinie walutowej, jakie miały miejsce zagranicą.

Obniżka franka francuskiego i szwajcarskiego, florena holenderskiego oraz niektórych innych walut europejskich, wywołała również w Polsce silniejsze tendencje do lokaty płynnego pieniądza w wartościach rzeczowych, co pociągnęło za sobą zwyżkę cen wielu towarów. Ogólny jednak stan wkładów w instytucjach finansowych miał we wrześniu tendencję do wzrostu.

Umiarkowana podaż ziemiopłodów oraz korzystna tendencja na rynkach światowych wpływały na zwyżkę cen zbóż, eksport również się zwiększył. Ponieważ jednocześnie sytuacja na rynku artykułów hodowlanych pozostaje pomyślna, wzrastająca siła nabywcy ludności wiejskiej wpływa ożywiająco na obroty wyrobami przemysłowymi oraz umożliwia stopniowo lepszą płatność rolniczych zobowiązań dłużnych.

Ruch zwyżkowy w przemyśle występował nadal w gałęziach inwestycyjnych, jak w hutnictwie żelaznym i cynkowym, metalowym przemyśle przetwórczym i maszy-

nowym, drzewnym i mineralnym, włókienniczym i odzieżowym, chemicznym i spożywczym. Liczba zatrudnionych w przemyśle robotników wskutek tego nadal wzrastała.

Pod wpływem zwiększonego zapotrzebowania surowcowego dla przemysłu oraz artykułów inwestycyjnych nastąpił silniejszy wzrost przywozu towarów z zagranicy. Zwiększyła się również wartość wywozu, jednak bilans handlowy wykazał we wrześniu saldo ujemne.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VII.
w Krakowie ul. Garncarska 9.
Sygn. VII. Km. 2356/36.
Dnia 8 października 1936 r.
Gal. Kasa Oszczęd. we Lwowie c/a Włodzim.
i Jadw. Kisielnicy.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaję do publicznej wiadomości, że dnia 3 listopada 1936 r. godzina 9-ta w Bronowicach Małych odbędzie się licytacja ruchomości należących do Włodzimierza i Jadwigi Kisielnickich, składających się z urzędzemu domowego, strzelby.

Ruchomości można oglądać w powstęj podanym miejscu i czasie.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VII.
(—) Jan Zimowski.

Kino „PROMIEN“ T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26

Zawładania, iż nabyło od teatru „Utecha“ prawo dalszego wyświetlania superfilmu największego arcydzieła sezonu

Anthony Advers największej wytwórni świata WARNER BROSS Skorzystajcie z ostatniej sposobności w tym sezonie i obejrzenia arcydzieła — — — Przedstawienie codziennie o godz. 5, 7.30, i 9.30, w niedzielę pierwszy seans o godzinie 3-ciej popołudniu.

Codziennie o godz. 3-iej pop. w niedzielę tylko o godz. 10 i 12-tej przedp. przedstawienia po cenach porankowych z filmu p. t. „Vanessa“ z udziałem najwybitniejszych artystów wytwórni Mitro Helen Hayes i Robertem Montgomery

Parcelanci żądają 50% obniżki długów

Niektóre Okręgowe Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych zwołały ostatnio specjalne zjazdy parcelantów, na których omawiano głównie sytuację finansową parcelantów.

Wszystkie zjazdy wyraziły zdecydowaną opinię, że pomimo zastosowania przez rząd ulg w spłacie kredytów, zaciągniętych w Państwowym Banku Rolnym w związku z nabyciem gruntów z majątków państwowych jak również z parcelacji prywatnej, położenie dłużników jest nadal bardzo ciężkie, a szczególnie w obecnym czasie — wprost beznadziejne. Obniżenie długów parcelacyjnych, wynoszące około jedną trzecią początkowej sumy zadłużenia, w wypadku, gdy całe gospodarstwo, bądź też większa jego część, nabyte zostało na warunkach kredytowych, nie umożliwiałby jeszcze właścicielowi takiego gospodarstwa

pokrycia wszystkich normalnych wydatków publicznych i prywatnych, związanych z prowadzeniem warsztatu rolnego, oraz uiszczenia rat i procentów od długów parcelacyjnych.

Parcelanci stwierdzają, że obecna zwyżka cen artykułów rolniczych może w znacznym jeszcze stopniu wywołać poprawę położenia zaledwie tylko w niezadłużonym gospodarstwie wiejskim, nie wpływająca jednak zupełnie na zmianę sytuacji gospodarstw zadłużonych, obciążonych m. in. długami parcelacyjnymi. Wobec powyższego parcelanci żądają 50 procent obniżki długów, zaciągniętych w Państwowym Banku Rolnym, oświadczając, że dopiero tych rozmiarów obniżka umożliwi im regularne płacenie rat i procentów, jak również pozwoli na skromny lecz jako tako znośny tryb życia i pracy.

„Naprawiacze“ Rzeczpospolitej Prymas Polski o majowym ślubowaniu polskiej młodzieży akademickiej

Warszawa, październik.

Wśród osobistości, które pragną ofiarować swoje usługi Naczelnemu Wodzowi i organizacji, nad której ułożeniem pracuje pułkownik Koc, spotyka się w ostatnich czasach nazwisko senatora Malinowskiego z „Wyzwolenia”. Niedawno czytaliśmy, iż b. premier Sławek radził deputacji grupy ludowej, z p. Gwiżdżem na czele, która się do niego zgłosiła, by szukała oparcia u Naczelnego Wodza przez pułkownika Koca, a do pułkownika zwróciła się przez p. p. Roga i Malinowskiego. Senator Malinowski zagał też kongres „Wyzwolenia”, który postanowił ofiarować swoje usługi Naczelnemu Wodzowi. O kongresie tym czytamy w organie p. Malinowskiego, tygodniku „Wyzwolenie”, że na kongresie zebrały się „same prawie powagi życia chłopskiego, które potępiły tych, co chcą jeszcze Witosą, który chłopu i całej wsi polskiej nie uczynił nic dobrego”. Nie będziemy się wdawali w dyskusję, co Witos uczynił dla chłopu. Stwierdzimy tylko, iż dodatnia rola, jaką odegrał w czasie inwazji bolszewickiej i usługi, jakie oddał podówczas całej Polsce, a zatem i chłopu polskiemu, są ogólnie znane i uznane.

Natomiast o p. Malinowskim wie opinia polska nie wiele. Zajmowano się jego osobą głównie z następujących dwóch okazji:

Kongresowi stronnictwa ludowego, który się odbył w Warszawie 14 lipca 1935 r. przewodniczył p. Malinowski, wysunięty na stanowisko prezesa kongresu przez nieliczną, ale ruchliwą grupę dawnego „Wyzwolenia”. Kongres uchwalił 277 głosami delegatów, przeciwko 3, wstrzymanie się od wyborów do sejmu i senatu, tudzież wykluczenie ze Stronnictwa każdego, kto by się ubiegał o mandat. Prezes Malinowski stwierdził, że „głosowanie, jako protest przeciwko sanacyjnej ordynacji wyborczej było dostojne i godne ludu polskiego”. Ale już w trzy tygodnie później, 8 sierpnia, ogłosił w prasie, iż występuje ze stronnictwa ludowego, ponieważ przyszedł do przekonania, że uchwała kongresu w sprawie wyborów była błędem politycznym. We wrześniu 1935 r. został p. Malinowski mianowany senatorem.

Drugi głośny epizod z działalności p. Malinowskiego, to jego procesy z redaktorem „Myśli Niepodległej”, Andrzejem Niemojewskim. Niemojewski podnosił kilkakrotnie w swoim tygodniku zarzuty przeciwko Malinowskiemu, iż za czasów rosyjskich pobierał z funduszy generała - gubernatorstwa warszawskiego „posobia”, dalej, że podczas okupacji niemieckiej wysługiwał się Niemcom, wreszcie, że zwrócił się do bolszewików o udzielenie mu subwencji 100.000 rubli na jego pismo. Prośba ta p. Malinowskiego, która zawierała także wystąpienie przeciwko przyłączeniu Litwy i Białorusi do Polski, ogłoszona została w jednym z pism moskiewskich. Z powodu zarzutów podniesionych przez Niemojewskiego przeciwko p. Malinowskiemu odbyły się procesy. W jednym z nich Niemojewski uwolniony został wyrokiem sądu pokoju XIII-go okręgu warszawskiego. O przebiegu drugiego podała „Myśl Niepodległa” (rocznik 1919 str. 725 i następne) obszernie sprawozdania. Podczas rozprawy przed sądem okręgowym warszawskim, w dniach 24 i 25 września 1919 r., omawiano głównie sprawę wspom-

nianego listu p. Malinowskiego do bolszewika Leszczyńskiego. Niemojewski prowadził dowód prawdy. Został uniewinniony. P. Malinowski miał apelować. — Tak się przedstawia sprawa w świetle artykułów „Myśli Niepodległej”. W kilka lat później, już po śmierci Niemojewskiego, podniósł te same zarzuty przeciwko p. Malinowskiemu drukiem p. Jan Lipecki.

Ciekawą rzeczą byłoby się dowiedzieć, czy, względnie w jaki sposób, oczyszcili się p. Malinowski z tak ciężkich zarzutów w ciągu dalszego postępowania sądowego przed wyższymi instancjami sądowymi, — albowiem tylko władze sądowe mogły te sprawy wyjaśnić za pomocą aparatu dowodowego. Nie znajdujemy bowiem dalszych wzmianek o rozprawie apelacyjnej w „Myśli Niepodległej”. Wyjaśnienie w tej sprawie najchętniej zamieścimy w naszym dzienniku. Idzie nam bowiem tylko i wyłącznie o prawdę. A wyjaśnienie tej sprawy byłoby tym bardziej wskazane, że idzie tu o senatora, i to z nominacji, i o osobistość, która widocznie pragnie brać udział z grupą „Wyzwolenia” w projektowanej naprawie Rzeczypospolitej, na równi z innymi grupami ludowymi, reprezentowanymi również przez takie „powagi życia chłopskiego”, jak pp. Waleron, Stapiński i t. p.

B. R.

Chłopi hiszpańscy przeciwko kolektywizacji

Omawiając znaną deklarację gen. Franco gazety francuskiej podkreślają, że przyjęta ona została nader przychylnie przez włościan hiszpańskich. Powodem tego jest nie tylko fakt, że większość ochotników wojsk powstańczych to synowie chłopów, ale przede wszystkim ta oczywistość, że włościanin hiszpański, jak zresztą na całym świecie, z gruntu jest wrogiem kolektywizacji, marząc zawsze o posiadaniu własnego kawałka ziemi. Tematem nieprzychylnego a nawet częstokroć wrogiego stosunkowania się włościan do komunizmu zajmuje się ostatnio korespondent hiszpański paryskiego „Le Temps”, który w liście z Barcelony pisze m. in.:

Od początku wojny włościanie pozwalają, że zboże gnieje. Jest to odpowiedź na to, co uczynił przywódca anarchistów Durutti, polecając rozlepić po polach hasło: „Własność prywatna jest zniszczoną”. Co czynnie si członkowie anarchistycznej FAI (Federación anarquica iberica) objeżdżali wioski i namawiali do natychmiastowego urzeczywistnienia postulatu kolektywizacji ziemi. „Campesivos” (wieśniak) kataloński jednak jest indywidualistą. Złożył ręce i siedzi w domu. Wzywają go na wiece — on się nie odzywa... Przed wojną w Katalonii powstało wprawdzie 500 syndykatów włościańskich, celem ich jednak było osiągnięcie obniżenia czynszu płaconego właścicielom ziemskim, albo skasowanie zwyczaju oddawania im części piodów rolnych. Co najwyżej stawiano hasło: ziemia należy do tego, kto ją uprawia, nikomu nie zależało na tym, by skasować prawo własności. chciano tylko, by własność przeszła z rąk jednych do dru-

Z okazji swego przemówienia na akademii Chrystusa Króla w auli uniwersyteckiej w Poznaniu Prymas Polski, Ks. August Hlond nawiązując do słów przedstawicieli młodzieży akademickiej, wygłoszonych na tejże akademii stwierdził, że „majowe ślubowanie młodzieży posiada niezwykle głęboką treść. Nie wszyscy ją dobrze zrozumieli. Faktem jest, że ta młodzież przez swój akt ślubowania oddała się Polsce w duchu prawdziwie katolickim, dając w ten sposób wyraz głębokiemu pragnieniu jedności narodowej”. Słowa te kładą zatem koniec wszystkim tym insynu-

acjom pod adresem młodzieży, jakie pojawiały się na ten temat w prasie polskiej. Oświadczenie Prymasa trzeba uważać za odpowiedź na posądzenia i wystąpienia, które najzupełniej bezpodstawnie krzywdziły młodzież akademicką. Nie może być więcej wątpliwości, że majowe ślubowanie polskiej młodzieży akademickiej na Jasnej Górze jest wpływem po budek czysto religijnych i wyrazem głębokiej wiary młodzieży w wielkie posłannictwo Kościoła katolickiego w Odrodzonej Polsce. Niczym więcej.

— 02 —

„Chcemy świata nowego, świata sprawiedliwości, miłości i pokoju

Z LISTU PASTERSKIEGO KS. BISKUPA KUBINY NA ŚWIĘTO CHRYSTUSA KRÓLA.

Ks. Biskup Dr. Teodor Kubina wydał list pasterski na uroczystość Chrystusa Króla. Na wstępie listu Ks. Biskup stwierdza, że święto Chrystusa Króla nie jest tylko „hołdem wiernych dla Chrystusa, ale wezwaniem ludzkości do zajęcia jasnego stanowiska w walce o nowy świat”, do wyraźnego i otwartego wypowiedzenia się za jednym z frontów

działających co raz wyraźniej świat dzisiejszy, za obozem Chrystusowym lub antychrystusowym. Przypomniawszy dziejowe posłannictwo narodu polskiego i zwróciwszy uwagę na niebezpieczeństwo „zagrożające nie tylko naszej religii, ale także naszemu duchowi polskiemu, naszej niepodległości ze strony komunizmu rosyjskiego i niemieckiego rasizmu”, ks. biskup podkreśla z naciskiem: „Nie ulega żadnej wątpliwości, że nasza święta wiara katolicka, nasza wiara w Chrystusa jest jedną z najistotniejszych i najżywniejszych sił naszego narodu”. Zbrodnią byłoby wyzbycie się jej. To, że Bóg powołał nasz naród do nowego życia właśnie w chwili, kiedy zatamował się stary świat, kiedy rozpętały się siły, próbujące stworzyć na ziemi świat bezbożny, dowodzi, że Polska przeznaczona została do tego, by znowu stać się przedmurzem chrześcijaństwa. Następnie ks. biskup zaznacza, że szatan Chrystusa Króla wiodą nas w nowy świat, i dodaje: „W nowy świat! Mocno to słowo podkreślamy. Bo zarzucają nam, zarzucają Kościołowi, że akcją swoją chcemy przywrócić stary przedwojenny świat z jego niesprawiedliwością. To kłamstwo! My chcemy świata nowego, świata sprawiedliwości, miłości i pokoju, świata, w którym każdy człowiek miałby należyty udział w dobrach doczesnych, każdy mógłby żyć w warunkach godnych człowieka. Bo wiara św. nas uczy, że Bóg stworzył dobra doczesne dla wszystkich ludzi, że każdy człowiek jest dzieckiem Bożym, każdy powinien być żywym, pełnowartościowym członkiem Ciała Chrystusowego, pełnowłaściwym obywatелеm Królestwa Chrystusowego. My chcemy nowego świata i my katolicy, my jedynie możemy go stworzyć, bo z nami jest Chrystus, Pan i Zbawiciel świata, a przez Chrystusa rozporządzamy siłami Bożymi”.

Nawołując do akcji miłosierdzia chrześcijańskiego, ks. biskup pisze: „Nie potrzebuję Wam udawadniać, że istnieje wśród nas bieda, straszna masowa bieda; bo ta bieda tysiącami oczu patrzy rozpaczliwie na nas wszędzie w miastach i po wsiach. Nie potrzebuję Wam udawadniać, że ta długotrwała, rozpaczliwa masowa bieda tworzy najpodatniejszy grunt dla komunizmu, dla degeneracji narodu, dla wszelakich zbrodni, bo zbyt głośno o to dzieńne fakty o tym mówią”.

List kończy się wezwaniem do najgorliwszego popierania parafialnych stowarzyszeń miłosierdzia chrześcijańskiego, zarządzanego w diecezji na okres od 1 do 8 listopada „Tygodnia Miłosierdzia” oraz akcji ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowego Pomocy Bezrobotnym.

gich. Dlatego, choć to teraz okres siewów, nikt w Katalonii nie siewie. Dostrzegli już groźbę z tej strony niebezpieczeństwo teoretycy czerwonej Hiszpanii i poczynają okazywać „czułe” dla włościan serce. „Drobni posiadacze — głoszą dziś oni — są sprzymierzeńcami i podporą robotnika. Nie będziemy ich wyłączać. Wprawdzie teraz ich obrabowano, zabrano żywność i nie za to nie zapłacano, ale to są błędy początkującego. Rewolucja nie odpowiada za zabójców. Zwycięstwo będzie dzielone nie tylko robotnika, ale i włościanina!” Tylko że włościanin z natury nie jest łatwowiernym i wątpli... Słodkie obietnice, którym przeczą fakty, nie pociągają go i dlatego wobec rządów czerwonych naogół usposobiony jest wrogo. (KAP).

Program obchodu „Dnia Oszczędności” 31 X b. r.

Centralny Komitet Oszczędnościowy Rzeczypospolitej Polskiej ustalił poniższy program obchodu „Dnia Oszczędności” 31 października br.: Audycja radiowa o godz. 18: przemówienie prezesa Centralnego Komitetu Oszczędnościowego R. P. dra Henryka Grubera: polska pieśń o oszczędności. Wydanie przez Centralny Komitet Oszczędnościowy R. P. odezwy do obywateli. Rozlepienie plakatów z odezwą na ulicach miast i w lokalach instytucji oszczędnościowych, państwowych i samorządowych. Zorganizowanie okolicznościowych pogadanek w szkołach, odczytów dla wojska. KOP-u; Straży Granicznej i innych organizacji oraz specjalnych akademii i obchodów oszczędnościowych. Przyozdobienie lokali instytucji oszczędnościowych flagami państwowymi, zielenią, kwiatami itp.

— 0000 —

Burze szaleją nad wybrzeżami Anglii i Niemiec

Nad wybrzeżami Wielkiej Brytanii szaleje huragan o niezwykłej sile. Burza osiągnęła swoje maximum nad Szkocją, gdzie szybkość wiatru wynosi 140 km. na godzinę. Straty, wyrządzone przez nawałnicę, są bardzo znaczne. Dotychczas zanotowano 7 wypadków śmiertelnych z ludźmi.

Nawałnica uszkodziła 24 samoloty, z tej liczby 20 na lotnisku w pobliżu Paisley. Na wybrzeże w pobliżu Argylls Hire fale wyrzuciły zwłoki 5 marynarzy. Zdaje się, iż są to ofiary katastrofy parowca szwedzkiego czy też norweskiego, który rozbił się na południe od Rossofmull w hrabstwie Argylls Hire.

Z wybrzeża Morza Północnego nadchodzą wiadomości o ponownych gwałtownych burzach. Stacje obserwacyjne donoszą o poważnych uszkodzeniach na wyspach i na wybrzeżu fryzjskim. Wzburzone fale wstrzymały w portach dziesiątki statków. Stacje radio-

we odebrały liczne wołania o pomoc od statków, zaskoczonych przez burzę. Wichura w Berlinie szalała z szybkością 80 km. na godzinę. W południowej dzielnicy miasta zerwane zostały dachy z trzech domów mieszkalnych.

Statek — latarnia morska, stojący na kotwicy na Morzu Północnym u ujścia Elby, został podczas szalejącej na Morzu Północnym burzy wyrzucony siłą wiatru. Istnieje obawa, że cała załoga, złożona z 15 osób, utonęła.

Zadajcie „Głosu Narodu” we wszystkich kawiarniach restauracjach, w urzędach pocztowych i na dworcach kolejowych!

Kinoteatr dźwiękowy „W A N D A“ Sw. Gertrudy 5

Zar
KIEPURA

W BLASKU SŁOŃCA

Wyświetla dziś najwspanialsze dzieło tegorocznej produkcji austriackiej Twór nagrodzony na Festiwalu w Salzburgu rez. genialnego Carmine Gallene'a Jedna z najweselszych fars, pełna promiennego humoru, przepięknych aryj, cudownej muzyki. Ponadto występują: FRIEDL CZEPA LULIV. HONENBERG THEO LINGEN FRITZ IMHOFF. Wszystko co jest piękne, czarujące, npajające, złożyło się na całość tego rewelacyjnego i jedynego w tym roku przeboju z naszym genialnym królem tenorów. Początek seansów w dnie powszednie o godz. 5-tej 7-mej i 9-10. w niedzielę i święta o godzinie 3-ciej popoł. — Program Nr. 5.

HENRYK BORDEAUX

50

Świat wykolejonych

(Autoryzowany przekład Z. Skolimowskiej z francuskiego).

Od tego czasu ileż młoda dziewczyna nasłuchiwała się rozmów, bądź to rozmów lekarzy, zblazowanych na wszystko, a których sceptycyzm stawał się zaczepny, bądź w salonach gdzie wszystkie winy znajdowały zrozumienie i tym samym pobłażanie, gdzie skandale bawili, ofiary spotykały się z drwinami a winowajczy z poklaskiem. Powiew szaleństwa szedł od wojny, zrodzony z buntu przeciw zbyt wielkim cierpieniom, nadmiernym ofiarom, a także przeciw znikomości zwycięstwa. Zdawało się, że glob ziemski stracił równowagę i toczy się na los szczęścia. Lecz młodość nie zdawała sobie z tego sprawy i brała te liczmany za dobrą monetę. Ewelina spotykała u kolegów męskich i żeńskich w Wydziale medycznego tę samą wolnomyślność, która podcinała i burzyła prawa, obyczaj ustalone przez czas. Szczególnie małżeństwo było celem pocisków. — Spodobali się sobie? Pobierali się. Przestali się sobie podobać? Rozwodzili się. Wszelki przymus musiał być obalony. A dzieci? Dadzą sobie radę bez rodziców. Każdy żyje dla siebie. Tyko własne życie naprawde

należy do nas czemuż z niego nie wyssać wszystkiego co się da? Czemuż ofiarować jakąś jego cząstkę dla kogoś? Nowe pokolenie wolne od wszelkich przesądów, wcale nie myślało powodować się poprzednim, które wywołało wojnę bez sprawiedliwego pokoju. Ruiny świadczyły najlepiej, że pokój zbankrutował.

Takie były zapatrywania czworga walczących na dramat małżeński, przedłużający się ciągle, a w który tylko jedno z nich nie było jeszcze wciągnięte, podczas gdy jego nacisk gnoził zdruzgotaniem reszty.

Z początkiem czerwca znużenie gorączkową nauką do egzaminów medycznych, przyprawiało Ewelkę o częste bóle głowy i brak snu, z czego się nie zwierzyła rodzicom; może byłiby chcieli powściągnąć jej zapal do pracy, a szczególnie matkę, skłoniła do narzekań i obaw. Powiedziała to Gilsenie, która ją uspokoiła:

— Przeszłam to samo po wojnie — objaśniła Ewelkę — twój ojciec mię wyleczył.

— W jaki sposób?

— Dał mi proszki masenne, wercnal, czy gardenal, nie wiem sama. Ale znajduję receptę, lub też poproszę o nią, nie wspominając że ma być dla ciebie, skoro wolisz nie mówić mi o tym.

Poszukała w szufladzie i podała jej proszek.

— Oto masz. Dzięki niemu mogłam spać i odzyskałam siły. Musi być w tych proszkach jeszcze i coś wzmacniającego. Nie tniesz się o nic, sama dam receptę do apteki klinicznej i oddam ci je.

Rzeczywiście Ewelka odzyskała sen i mogła uczyć się w dalszym ciągu. Pewnego dnia opowiedziała to zdarzenie matce, z którą jadła pierwsze śniadanie o ile nie spieszyła się zbyt i nie kazała podawać go do swego pokoju, gdzie ubierając się, iżykała je na prędcę.

— O, ja nie sypiam już oddawna. — wyznała pani Lubert, jakby zmęczona milczeniem.

Nieustanna walka jaką prowadziła, aby wytrwać na miejscu, mimo obraz i przesładowań które musiała znosić, zaczęła wyczerpywać jej siły. Czy wytrzyma do końca? Czy jej zdrowie dopisze, aby dopiąć celu i wygrać grę, zasadzając się na znużeniu przeciwnika i ustąpieniu panny de Ligny? Potrzebowałaby opieki i kuracji. — Szczególnie chciałaby odzyskać ten nocny wyoczynek, który pozwala wracać znów do jarzma, tego jarzma niedoli. Zaszła okoliczność, która jej posłuży. Lecz czy przyjmie lekarstwo z rąk panny de Ligny? — Wszak to była recepta napisana przez męża, skład lekarstw, których skuteczność on odkrył.

— Mamusiu, będziesz sypiała odtąd — zawołała radośnie Ewelka.

— Owszem, daj mi tę receptę.

— Nie mam jej, ale przyniosę ci proszki.

Skoro się zdarzało, że doktor Lubert spotykał w towarzystwach mecenasa Miraval mógł być pewny, że nie omieszka nigdy powiniusiwać mu:

— Poszedł pan za mą radą, wyrzekł się pan rozwodu. To dobrze, bardzo dobrze, szczyt rozsądku.

— Nie powiedziałem jeszcze ostatniego słowa.

— Ale tak, tak. Panna de Ligny sprasza cały Paryż dla pana, a pani Lubert czeka na pana w domu, z pantoflami.

Te wykwiśnięte drwiny działały panu Lubert na nerwy. Domyślny psycholog odgaduje w ten sposób nasze najtajniejsze uczucia. Profesor Courtealin mówił mu mniej więcej to samo, tylko serdeczniej, bardziej ogólnikowo. On również sądził, że jego kolega wyrzekł się rozwodu, lub przynajmniej go odroczył do zamążpójścia Eweliny, która z nich czworga była najbardziej zajmującą dla starego lekarza.

— Czekaj pan — radził mu, choć doktor już go nie prosił o radę — lecz doradcy niechętnie ustają z radami, gdy się ich raz poprosiło o nie — czekaj. Pół życia schodzi na czekaniu.

— Czemu nie całe życie? — odpowiadał Piotr Lubert z goryczą.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.

w Krakowie, ul. Zyblikiewicza 5.

Sygn. I. Km. 726/34 i conex.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru I, Jan Białas, mający kancelarię w Krakowie, ul. Zyblikiewicza 5, na podstawie art. 676 i 679 kpc, podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30. listopada 1936 r. o godz. 10.30 w Sądzie Grodzkim w Krakowie ul. Starowińska 13, II. p. sala Nr. 29, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Izaaka Wassermana w Krakowie 1/6 części nieruchomości lwh. 320. ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. I. Śródmieście złożonej z parceli budowlanej lkat. 397, na której stoi dom trzech piętrowy z poddaszem i dwupiętrową oficyną. Realność położona jest w Krakowie przy ul. Grodzkiej L. orient. 10. i ma urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie Okręgowym w Krakowie. 1/6 część tej nieruchomości oszacowana została na sumę złotych 11.447 gr. 26, cena zaś wywołania wynosi zł. 8.585 gr. 46. Przystępujący do przetargu obowiązani jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 1.144 gr. 73.

II. Adolfa Wassermana w Krakowie 1/6 części nieruchomości lwh. 320 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. I. Śródmieście złożonej z parceli budowlanej lkat. 397, na której stoi dom trzech piętrowy z poddaszem i dwupiętrową oficyną. Realność położona jest w Krakowie przy ul. Grodzkiej L. orient. 10. i ma urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie Okręgowym w Krakowie. 1/6 część tej nieruchomości oszacowana została na sumę zł. 11.447 gr. 26, cena zaś wywołania wynosi zł. 8.585 gr. 46. Przystępujący do przetargu obowiązani jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 1.144 gr. 73.

Rękojmię należy złożyć w gotowiznie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Krakowie, ul. Starowińska Nr. 13, sala Sekretariatu egzekucyjnego.

Dnia 27. października 1936 r.

Komornik Sądu grodzkiego, rewiru I.

(—) Jan Białas.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru I.

w Tarnowie, ul. Bernardyńska 21.

Dnia 22. października 1936.

Sygn. akt. I. Km. 566/35.

Obwieszczenie

o licytacji realności lwh. 888 ks. gr. gm. kat. Klikowa.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie, rewiru I-go, urzędujący w Tarnowie przy ul. Bernardyńskiej pod Nr. 21, na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 17. grudnia 1936 r. od godziny 10-tej rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Tarnowie Nr. 117 III. p. odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości lwh. 888. ks. gr. gm. kat. Klikowa, składającej się z parceli budowlanej na której stoi dom piętrowy murowany kryty dachówką podpiwniczony mieszkalny, składający się na parterze z 2-ch pokoi i kuchni, przedpokoju i łazienki, piętro zaś nie wykończono dotąd. Budynek powyższy mieści w sobie urządzenie i instalacje wodociągowe, położonej w Klikowie, powiecie Tarnowskim, województwie Krakowskim, obejmującej powierzchnię 4 a. 80 m², czyli 480 m², która stanowi własność Stanisława Wrony syna Franciszka.

Nieruchomość ta ma urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Tarnowie.

Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 10.270. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł. 7.702 gr. 50.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotowiznie w kwocie zł. 1.027, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

Tarnów, dnia 22. października 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie

Tad. Jurand-Zajts.

Przy zamówieniach, zakupach, korespondencji handlowej itp. prosimy uprzejmie powoływać się na ogłoszenia lub wzmianki, zamieszczone w „GŁOSIE NARODU“

Założona w r. 1900. — Odznaczona złotym medalem na wystawie w r. 1907

PRACOWNIA

WYROBÓW ARTYSTYCZNO-CYZELERSKO-BRONZOWNICZYCH

pod firmą

HENRYK SZTORC

w Krakowie, przy ul. Florjańskiej L. 38.

POLECA: Wszelkie wyroby przyborów kościelnych z metali szlachetnych brązu a mianowicie: monstrancje, trybularze, kielichy, puszki, antypodja, cyborja, krzyże, lichtarze i lampy.

Posiada na składzie wszelkie przybory kościelne według przepisów kościelnych jak również wszelkie przybory w zakresie przemysłu metalowego wchodzące. Wykonuje wszelkie zamówienia według każdego wzoru i rysunku. Przyjmuje również wyżej wymienione przedmioty do reparaacji, odnowienia, jak również do srebrzenia i złocenia w ogniu.

— Wykonuje powierzono złoconia szybko i solidnie po cenach konkurencyjnych. —

Zakład krawiecki

Józefa Piaseckiego Kraków, Sławowska 24 (Dom Księżki Emerytów) **zawładania Przewiełbne Duchowieństwo**, że wykonuje sutanny, czamary, surduty, zarzutki, paltoły, chawłoki, pelerynki. Sutanny od 100 zł. Paltoły od 150 zł. — Wykonanie pierwszorzędne. Materiały Bielskie na składzie.

Nowoczesny

Salon Fryzjerski „Aleksandra“ Kraków, św. Jana 2 (gmach Feniksa) tel. 161-18. Specjalność: mycie głowy szamponem chińskim, ondulacja trwałą, wodna, farbowanie włosów we wszystkich odcieniach.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru V.

w Krakowie ul. Bonarka 18.

Sygnatura. V. Km. 1243/36, 1259/36, 1273/36.

Gmina masta Krakowa. Józef Hillel Schmiedt jako prawonabywca Ewy Goldstoff, Estera Kurz, Eugenia Libanowa c/a Paweł Nowak.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, V. rewiru, Piotr Bill, mający kancelarię w Krakowie ul. Bonarka Nr. 18, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 13 listopada 1936 r. o godz. 10, w Krakowie ul. Barska Nr. 78, odbędzie się 1-sza licytacja nieruchomości, należących do dłużnika Pawła Nowaka, składających się: wóz gospodarczy z deskami, 2 konie kasztany z kompletną uprzężą, 1 wóz ciężarowy kompletny z deskami, bryczka na resorach żółta, oszacowanych na łączną sumę zł. 600.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 26 października 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru V.

(—) Piotr Bill.

Ogłoszenie Licytacji Zastawów!

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY
FILIA W KRAKOWIE

podaje do publ. wiadomości, że w wydziale zastawniczym Banku, Rynek Gł. L. 21,

odbędzie się

dn. 16 listopada 1936 i dni następujących od g. 9.30 rano w obecności odpowiednich władz w myśl art. 88 rozp. Prez. Rzplitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 321

PUBLICZNA LICYTACJA

na której zostaną sprzedane najwięcej dającym, kosztowności, zastawione w dolarach w r. 1933 Nr. 86619, 87995 w roku 1934 — Nr. 39208, 39313, 39314, 39403. — W złotych pozostałe z r. 1934 Nr. 8187, 8297, 8607, 8773, 9448, 9715, 9970, 10466, 10707 i zastawione pomiędzy 2 stycznia 1935 a 29 lutego 1936 roku, t. j. od Nr. 11082 do Nr. 20597 dotąd niewykupione.

Również ulegną sprzedaży zastawy z tegosamego czasu pochodzące dotąd częściowo tylko opłacone, a nie sprowokowane formalnie. Uzyskana z licytacji zastawu nadwyżka, jaka powstanie po zaspokojeniu należności Banku, będzie w myśl ustawy w ciągu dwóch tygodni od dnia licytacji złożona do depozytu sądowego.

Wzywa się zatem interesowanych do wykupu lub sprowokowania wymienionych zastawów przed terminem licytacji t. j. najpóźniej do dnia 14 listopada 1936.

W dniu licytacji bezwarunkowo śladnych opłat przyjmować się nie będzie.

Kraków, dnia 10 października 1936 r.

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY
Filia w Krakowie.

Pióra wieczne
reparacje

Z. ZIEMBICKI

KRAKÓW, PLAC MARJACKI 2
Cemików żądajcie!

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetry . . . 20 gr.
Nadesłane na stronie 6 po dziale gospodar. . . 50 gr.
Komunikaty . . . 60 gr.
na 1-szej . . . 70 gr.

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz . . . . . 10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.